

Mijn Beverwaard

Inzichten van een onderzoek met bewoners
naar het gevoel van veiligheid in de Beverwaard

Door:
Warda Belabas
Britt Boeddha van Dongen
Yasemin Burunguz

Het project *Mijn Beverwaard* is gestart om samen met bewoners en lokale organisaties te ontdekken wat er speelt in de wijk en waar verandering nodig is. Een jaar lang voerde het onderzoeksteam interviews en observaties uit om zicht te krijgen op de belangrijkste krachten en uitdagingen.

Resultaten van het onderzoek

Krachten van de wijk

De Beverwaard is een 'dorpse' wijk waar veel mensen elkaar kennen en helpen. Ook is er veel groen en laagbouw. In de wijk zijn een aantal maatschappelijke instanties actief zoals het Buurtsteunpunt, House of Hope en de Focus die veel verschillende activiteiten organiseren voor bewoners.

Uitdagingen in de wijk

Uit 56 diepte-interviews in de wijk, met bewoners en organisaties, komen vooral drie grote uitdagingen voor de Beverwaard naar voren:

- 1 Armoede en schulden
- 2 Gebruik van de publieke ruimte: verkeer, afval en agressie
- 3 Criminaliteit en overlast

Samen met bewoners is gekozen om met dit onderzoek te focussen op het thema 'veiligheid', omdat je 'veilig voelen' een basisvoorwaarde is voor het oplossen van veel andere problemen in de wijk.

Gevoel van onveiligheid

De meerderheid van de gesproken bewoners geeft aan zich onveilig te voelen door overlast en groepsvorming van hangjongeren, hangouders en verslaafden.

“ Ik vind het wel een gezellige wijk, want iedereen kent elkaar, maar vaak is het ook niet veilig (...). Als je bijvoorbeeld naar de winkels gaat, dan zie je veel hangjongeren en weet je niet of het veilig is om daar te lopen. (...) Het voelt soms heel bedreigend, vooral met de grote groepen die er staan. (...) Soms lijkt het alsof ze drugs verkopen, want waarom zou je daar zomaar staan? ”

Bewoner, interview september 2024

Hoe gaan bewoners om met gevoel van onveiligheid?

Bewoners gaan op uiteenlopende manieren om met gevoelens van onveiligheid. Veel mijden 's avonds of in de zomer het winkelcentrum en het park. Sommigen – vooral ouders met jonge kinderen – overwegen te verhuizen, al is dat vaak geen haalbare optie. Anderen proberen veiligheid af te dwingen door zich krachtig op te stellen op straat, terwijl een laatste groep steun zoekt bij medebewoners.

Het gevoel van onveiligheid is lastig aan te pakken, omdat het samenhangt met meerdere factoren, zoals overlast, armoede, straatcultuur en de fysieke staat van de wijk. Veel jongeren die op straat rondhangen, hebben een moeilijke thuissituatie of kampen met psychische problemen. Uit de interviews blijkt dat het huidige aanbod voor jongeren onvoldoende aansluit bij hun behoeften, waardoor zij lastig te bereiken zijn.

De rol van de wijkagent, handhaving en politie

Bewoners geven aan dat ze de wijkagent, handhaving en politie weinig zien in de wijk. Ze ervaren dat er onvoldoende wordt opgetreden bij overlast of meldingen, wat volgens hen de situatie verergert: de overlastgevers denken dat ze ermee weggomen. Handhaving stelt juist dat zij wél veel doen voor de veiligheid, maar dat bewoners dit vaak niet merken, onder andere omdat privacyregels het delen van informatie beperken.

Om de afstand tussen bewoners en instanties te verkleinen, werkt de Wijkhub aan een toegankelijke aanpak en probeert zij ervoor te zorgen dat bewoners altijd een terugkoppeling krijgen op hun meldingen. Nazorg, goede communicatie en duidelijke uitleg is belangrijk om bewoners weer vertrouwen te geven.

“ Nee, en ze hebben geen tijd want ze komen mensen te kort. En bij alles wordt gezegd je moet de politie bellen, maar vorige keer waren daar jonge jongens aan het blowen bij school. En ik ben meteen de directeur gaan halen, want de wijkagent direct bellen dat gaat niet meer. Je moet de politie bellen maar ja. Ook met die parkeerchaos op school, ik heb ze misschien 1 of 2 keer zien rijden, maar daar blijft het bij. Daarna heb ik ze nooit meer gezien. ”

Bewoner, interview april 2024

De rol van bewoners en de gemeenschap

We zien dat gevoelens van onveiligheid ertoe leiden dat bewoners angstig zijn om medebewoners aan te spreken op gedrag of overlast en andere klachten te melden bij organisaties.

Het idee dat bewoners zelf verantwoordelijkheid moeten nemen in de wijk zorgt voor gevoelens van boosheid, irritatie en

oneerlijkheid bij zowel bewoners als sommige instanties. In een wijk met ernstige problemen zoals armoede en gezinnen met zorgen, is het volgens hen niet haalbaar om zelf voor veiligheid te zorgen. De volgorde van reageren is hierin belangrijk: eerst moet handhaving de situatie repareren, pas daarna kan er worden gewerkt aan sociale controle.

“ Die hangmannen kennen mij ook, dus ik weet ook gewoon dat ze me niets aan zullen doen. We lopen elkaar vrijwel elke dag tegen het lijf, dus het heeft geen zin snap je, ik voel me wel veilig. Sterker nog, als ik in de problemen zou zitten, zouden die jongens me misschien zelfs helpen. ”

Bewoner, interview september 2024

Aanbevelingen

Samen werken aan een veiliger en sterker Beverwaard

1 Meer zichtbare handhaving en normherstel

Een belangrijke stap richting een veiligere wijk is het vergroten van de zichtbaarheid van wijkagenten en boa's. Dit vraagt niet om méér politie, maar om vaker aanwezig te zijn in de wijk en duidelijk te maken wat er gebeurt op het gebied van veiligheid. Regelmatige bijeenkomsten, bijvoorbeeld via platforms als Like-je-Wijk, kunnen bewoners informeren en het vertrouwen in instanties herstellen.

Daarbij is het essentieel dat handhavers voldoende tijd en middelen krijgen om echt zichtbaar te zijn. Nu worden ze vaak buiten de wijk ingezet of zijn ze belast met administratieve taken, waardoor hun aanwezigheid in de Beverwaard beperkt is. De gemeente kan onderzoeken hoe deze werkwijze verbeterd kan worden, zodat wijkagenten en boa's beter kunnen inspelen op de wensen van bewoners.

2 Investeren in gemeenschap en verbinding

De Beverwaard heeft een sterk gemeenschapsgevoel, met veel bewoners die bereid zijn om elkaar te helpen. Dit kan verder groeien door gezamenlijke projecten op te zetten, bijvoorbeeld rond zwerfafval of verkeersveiligheid bij scholen. Met de juiste ondersteuning en begeleiding kunnen bewoners zo samen zorgen voor meer sociale controle en een sterkere buurt.

Een belangrijke rol hierin is weggelegd voor zogenaamde 'sleutelfiguren' in de wijk. Dit zijn professionals en actieve bewoners die vertrouwd zijn binnen de gemeenschap, zoals

medewerkers van House of Hope of het Buurtsteunpunt. Zij kunnen anderen aanmoedigen om mee te doen aan gezamenlijke projecten en helpen bij het contact leggen tussen bewoners en organisaties.

Ook kan de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties beter georganiseerd worden. Er is al veel aanbod aan activiteiten en ondersteuning, maar niet iedereen is hiervan op de hoogte. Door beter samen te werken en informatie te delen, kunnen meer bewoners profiteren van het aanbod.

3 Betere communicatie over en in de wijk

De Beverwaard heeft een negatief imago en wordt vaak gekoppeld aan criminaliteit en achterstand, terwijl er juist ook veel positieve ontwikkelingen zijn. Het is belangrijk om niet alleen de problemen, maar ook de successen in de wijk zichtbaar te maken. Platforms zoals Like-je-Wijk dragen hier al aan

bij door positieve gebeurtenissen te delen. Via zulke kanalen kunnen de gemeente en andere organisaties laten zien wat zij doen voor de wijk. Dit draagt bij aan een positiever beeld én vergroot het vertrouwen van bewoners.

4 Inzet op preventie en ondersteuning van kwetsbare jeugd

Veel problemen in de wijk hebben met elkaar te maken, zoals armoede, opvoedproblemen en geestelijke gezondheid. Deze factoren kunnen bijdragen aan overlast, criminaliteit en een onveilig gevoel. Daarom is het belangrijk om niet alleen in te zetten op handhaving, maar ook op het voorkomen van onveiligheid.

Een belangrijke stap is om de wensen en problemen van jongeren beter in beeld te krijgen. Door hen actief mee te laten praten en activiteiten beter aan te laten sluiten op hun behoeften, kunnen preventieve maatregelen effectiever worden. Door programma's gericht op ondersteuning en talentontwikkeling van kwetsbare jongeren op te zetten en te intensiveren, wordt

de kans groter dat deze jongeren minder aangetrokken worden door negatieve invloeden, zoals drugshandel of andere vormen van criminaliteit.

Samen naar een sterkere Beverwaard

Deze vier sporen – zichtbare handhaving, gemeenschap en verbinding, betere communicatie en preventie – versterken elkaar en kunnen helpen om de wijk veiliger en sterker te maken. Door actief samen met bewoners te werken en te luisteren naar hun zorgen en ideeën, kan de Beverwaard een plek worden waar bewoners zich nog meer thuis en veiliger voelen.

Vervolg

- Focus op jonge bewoners

Sinds januari 2025 zijn we meer in gesprek met jonge bewoners over wat zij vinden van het leven in de Beverwaard. Ook zetten we het aanbod voor jongeren in de wijk qua activiteiten en ondersteuning op een rij.

- Komen tot duidelijke acties door de ontwikkeling van een spel

Daarnaast ontwikkelen we een spel waarmee professionals van de lokale instanties en bewoners met elkaar in gesprek kunnen gaan over uitdagingen in de wijk. Dit doen we om tot duidelijke acties te komen die kunnen bijdragen aan een groter veiligheidsgevoel in de wijk.

Wil je meer weten over dit project?

Bekijk de projectpagina:

[www.eur.nl/onderzoek/
onderzoeksprogrammas/
vcc-projectpagina/mijn-beverwaard](http://www.eur.nl/onderzoek/onderzoeksprogrammas/vcc-projectpagina/mijn-beverwaard)

Of stuur een mailtje

naar Britt Boeddha van Dongen, b.k.vandongen@essb.eur.nl

Scan de QR-code voor het hele rapport:

